

Interreg

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

IPA Magyarország - Szerbia

OKTATÁSI SEGÉDANYAGOK

Óratervek és feladatsorok

Váraink, kastélyaink kulturális örökségének megismerése

Csongrád-Csanád és Bács-Kiskun megye

 Audiovizuális tartalmakkal támogatott feldolgozás

Öt kiválasztott helyszín:

1. Hajósi érseki kastély
2. Grassalkovich-palota, Baja
3. Károlyi-kastély, Derekegyház
4. Gerliczy-kastély, Deszk
5. Pallavicini-kastély, Sándorfalva

Ez a dokumentum az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósult meg az Interreg VI-A IPA Magyarország-Szerbia együttműködési program által. A dokumentum tartalmáért teljes mértékben a Dél-Alföldi Eurotender, Ifjúsági, Kulturális, Oktatási és Környezetvédelmi Egyesületvállalja a felelősséget, és az semmilyen körülmények között nem tekinthető az Európai Unió és / vagy a programot Irányító Hatóságnak állásfoglalását tükröző tartalomnak.

Jó szomszédok
a közös
jövőért

Bevezetés

Jelen dokumentum öt részletes óratervet és a hozzájuk kapcsolódó feladatsorokat tartalmazza, amelyek a "Váraink, kastélyaink kulturális örökségének megismerése" című tananyaghoz és a projekt keretében készült rövidfilmekhez kapcsolódnak.

Az óratervek központi eleme a kastélyokról készült audiovizuális anyagok feldolgozása. A filmek nem csupán illusztrációként, hanem önálló tanulási forrásként szerepelnek: a tanulók a filmek segítségével ismerkednek meg a kastélyok történetével, építészeti jellemzőivel és mai helyzetével. A vizuális élmény és a narratív feldolgozás együttesen mélyíti el az ismereteket.

Minden óraterv tartalmaz filmmegtekintési szakaszt, filmelemzési feladatokat és a filmhez kapcsolódó reflexiós tevékenységeket. A feladatsorok szintén épülnek a filmekre: tartalmaznak megfigyelési feladatokat, filmes idézetekhez kapcsolódó kérdéseket és kreatív feladatokat.

A filmek alkalmazása lehetővé teszi, hogy a tanulók vizuálisan és érzelmileg is kapcsolódjanak az épített örökséghez, miközben fejlődik kritikai médiatudatosságuk és vizuális műveltségük.

A filmek alkalmazásának módszertana

A filmek helye az órán

A filmek az óra különböző szakaszaiban alkalmazhatók: motivációként az óra elején (1-2 perces részlet), ismeretátadásként a közepén (teljes film vagy hosszabb részlet), vagy összegzésként a végén (kulcsjelenetek újránézése). A tanár dönt arról, hogy a filmet egészben vagy részletekben mutatja be.

Megtekintés előtti feladatok

A film megtekintése előtt a tanár megfigyelési szempontokat ad: Mit figyeljete meg az épület állapotával kapcsolatban? Milyen építészeti elemeket láttok? Hogyan jelenik meg a múlt és a jelen kapcsolata? A megfigyelési szempontok segítik a tudatos befogadást.

Megtekintés közbeni tevékenység

A tanulók jegyzeteket készítenek a megadott szempontok alapján. Rövid filmek esetén (5-10 perc) a jegyzetelés a megtekintés után történik, hosszabb filmek esetén a tanár megállíthatja a filmet és közben is kérhet reflexiókat.

Megtekintés utáni feldolgozás

A film megtekintése után csoportos vagy egyéni feldolgozás következik: megbeszélés, feladatlap kitöltése, kreatív feladat. A feldolgozás során a tanulók összekapcsolják a filmes élményt az elméleti ismeretekkel.

I. RÉSZ

ÓRATERVEK

1. ÓRATERV: Hajósi érseki kastély

Helyszín:	Hajós, Bács-Kiskun megye
Évfolyam:	7-12. évfolyam
Tantárgy:	Történelem / Hon- és népismeret / Vizuális kultúra / Médiaismeret
Időtartam:	45 perc (vagy 2x45 perc bővített változat)

 https://www.youtube.com/watch?v=bPTSTiT5d_c

Tanulási célok

- A tanulók a film segítségével megismerik a hajósi érseki kastély történetét és építészeti jellemzőit
- Képesek lesznek a barokk építészeti stílus jegyeit azonosítani a filmes képeken
- Értelmezik a sikeres műemléki felújítás folyamatát a filmes narratíva alapján
- Fejlődik vizuális megfigyelőképességük és kritikai médiatudatosságuk

Kulcsfogalmak

barokk építészeti, kalocsai érsekség, műemléki felújítás, látogatóközpont, kulturális turizmus, filmes narratíva, vizuális dokumentáció

Szükséges eszközök és anyagok

- Projektor és hangszórók (a film vetítéséhez)
- A hajósi kastélyról készült rövidfilm
- Feladatlap a filmhez (nyomtatva)
- Megfigyelési szempontokat tartalmazó lap
- Flipchart vagy tábla a jegyzetekhez

Az óra menete

Idő	Szakasz	Tevékenység	Módszer	Tanár	Tanuló
0-5 perc	Ráhangelődés	A tanár bemutatja a mai óra témáját: egy filmet fogunk megnézni a hajósi kastélyról. Kérdés: Ki látott már dokumentumfilmet kastélyokról? Mit várunk egy ilyen filmtől? A tanár kiosztja a megfigyelési szempontokat tartalmazó lapot.	Frontális, motiváció	Felkészít, instruál	Figyel, kérdez
5-7 perc	Megfigyelési szempontok	A tanár ismerteti a megfigyelési feladatokat: 1) Milyen építészeti elemeket láttok? 2) Hogyan változott a kastély	Frontális, instruálás	Magyaráz	Jegyzetel

		funkciója? 3) Mi kellett a sikeres felújításhoz? 4) Milyen érzéseket kelt a film?			
7-19 perc	Film megtekintése	A hajósi kastélyról készült rövidfilm megtekintése (kb. 10-12 perc). A tanulók a megfigyelési lap alapján jegyzeteket készítenek.	Filmvetítés	Felügyel	Figyel, jegyzetel
19-28 perc	Filmelemzés	Közös megbeszélés a film alapján: Mit láttunk? Milyen építészeti elemek tűntek fel? (szimmetria, saroktornyok, díszítések) Hogyan mutatta be a film a kastély történetét? Mi volt a legmeglepőbb információ?	Irányított beszélgetés	Kérdez, moderál	Válaszol, megoszt
28-38 perc	Csoportmunka	4 csoport, 4 feladat a film alapján: 1. csoport: A barokk stílus elemei a filmben látottak alapján. 2. csoport: A kastély funkcióváltozásai (idővonal). 3. csoport: A felújítás sikertényezői. 4. csoport: A film narrációjának elemzése - hogyan mesél a film?	Csoportmunka	Koordinál, segít	Együttműködik
38-43 perc	Megosztás	A csoportok röviden (1-1 perc) bemutatják eredményeiket. A tanár kiegészíti, pontosítja az elhangzottakat.	Prezentáció	Moderál, kiegészít	Prezentál
43-45 perc	Összegzés	Mit tanultunk a filmből? Miben más egy filmes feldolgozás, mint egy szöveges? Házi feladat kiadása: a feladatlap befejezése.	Reflexió	Összegez	Reflektál

Filmelemzési szempontok

- Vizuális elemek: Milyen kameraállásokat, beállításokat használ a film? (drónfelvétel, közelkép, totál) Hogyan mutatja be az épület részleteit?
- Narratíva: Hogyan építi fel a film a kastély történetét? Van-e narrátor? Használ-e archív képeket?
- Hangzás: Milyen zenét használ a film? Hogyan erősíti a zene az üzenetet?
- Üzenet: Mi a film fő mondanivalója? Hogyan mutatja be a sikeres felújítást?

Kulcskérdések a filmhez

- Milyen képi eszközökkel mutatja be a film a barokk építészet szépségét?
- Hogyan ábrázolja a film a kastély hanyatlását és újjászületését?
- Milyen érzelmeket kelt a film a nézőben? Miért?
- Mit üzen a film a kulturális örökség megőrzéséről?
- Miben különbözik a filmes megközelítés az írásos dokumentációtól?

Differenciálás

Tehetséges tanulók: A film narrációs technikáinak részletes elemzése, összehasonlítás más dokumentumfilmekkel. Lassabban haladók: Egyszerűsített megfigyelési lap, a csoportmunkában vizuális feladatok (képek válogatása a filmből).

Értékelés

Formatív értékelés: a megfigyelési lap kitöltöttsége, a csoportmunkában való részvétel, a filmelemzés minősége.

Házi feladat

Készíts 1 perces "forgatókönyvet" egy képzeletbeli jelenethez a hajósi kastélyról! Mit mutatnál meg, mit mondana a narrátor, milyen zenét használnál?

2. ÓRATERV: Grassalkovich-palota, Baja

Helyszín:	Baja, Bács-Kiskun megye
Évfolyam:	7-12. évfolyam
Tantárgy:	Történelem / Társadalomismeret / Médiaismeret
Időtartam:	45 perc

 <https://www.youtube.com/watch?v=JePoU8PHPFg>

Tanulási célok

- A tanulók a film segítségével megértik a Grassalkovich család történelmi jelentőségét
- Vizuálisan összehasonlítják a barokk és neoreneszánsz stílusjegyeket
- Értelmezik a funkcióváltás folyamatát a filmes narratíván keresztül
- Kritikusan elemzik a film üzenetét a közösségi hasznosításról

Kulcsfogalmak

Grassalkovich család, funkcióváltás, barokk vs. neoreneszánsz, városháza, közösségi hasznosítás, vizuális összehasonlítás, filmes dokumentáció

Szükséges eszközök és anyagok

- Projektor és hangszórók
- A bajai palotáról készült rövidfilm
- Képernyőképek a filmből (kinyomtatva a csoportmunkához)
- Összehasonlító táblázat a stílusokhoz
- Feladatlap

Az óra menete

Idő	Szakasz	Tevékenység	Módszer	Tanár	Tanuló
0-4 perc	Ráhangelődés	Képernyőkép vetítése a filmből: a palota mai képe. Kérdés: Mit gondoltok, mi működik ebben az épületben? (Válaszok gyűjtése) Ma egy filmet nézünk, amely megmutatja, hogyan lett a főúri palotából városháza.	Képelemzés, motiváció	Kérdez, felkészít	Találgat, gondolkodik
4-6 perc	Megfigyelési szempontok	Megfigyelési feladatok kiadása: 1) Figyeld meg a palota átalakulását a filmben! 2) Milyen stílusváltozásokat láatsz? 3) Hogyan mutatja be a film a Grassalkovich családot?	Instruálás	Magyaráz	Jegyzetel
6-16 perc	Film megtekintése	A bajai palotáról készült rövidfilm megtekintése (kb. 10 perc). A tanulók megfigyelési jegyzeteket készítenek.	Filmvetítés	Felügyel	Figyel, jegyzetel
16-22 perc	Vizuális összehasonlítás	A tanár megállított képkockákat mutat a filmből: eredeti barokk állapot (metszet) vs. mai neoreneszánsz homlokzat.	Képelemzés, megbeszélés	Bemutat, kérdez	Elemmez, válaszol

		Közös elemzés: Mi változott? Mi maradt meg? Hogyan mutatja ezt a film?			
22-32 perc	Csoportmunka	4 csoport képernyőképekkel dolgozik a filmből: 1. csoport: A Grassalkovich család ábrázolása a filmben. 2. csoport: Az átépítések vizuális bemutatása. 3. csoport: A városháza funkció megjelenítése. 4. csoport: A film üzenete a közösségi hasznosításról.	Csoportmunka képekkel	Koordinál	Eleméz, együttműködik
32-40 perc	Vita	A csoportok megosztják eredményeiket. Vitakérdés: Hogyan befolyásolja a film a néző véleményét a funkcióváltásról? Objektív-e a film, vagy van üzenete?	Prezentáció, vita	Moderál	Érvel, vitatkozik
40-45 perc	Összegzés	Tanulságok: Mit tanultunk a Grassalkovich-palotáról? Hogyan segített a film a megértésben? Házi feladat kiadása.	Reflexió	Összegez	Reflektál

Filmelemzési szempontok

- Időkezelés: Hogyan mutatja be a film a palota 300 éves történetét? Milyen vizuális eszközökkel érzékelteti az idő múlását?
- Összehasonlítás: Hogyan jeleníti meg a film a változásokat? (régi-új képek egymás mellé állítása, átúsztatások)
- Értékelés: Hogyan viszonyul a film a funkcióváltáshoz? Pozitívan, negatívan vagy semlegesen mutatja be?

Kulcskérdések a filmhez

- Hogyan ábrázolja a film a Grassalkovich család jelentőségét?
- Milyen vizuális eszközökkel mutatja be a film az épület átalakulását?
- Milyen hangnemben beszél a film a funkcióváltásról?
- Hiányzik-e valami fontos információ a filmből?

Differenciálás

Tehetséges tanulók: Összehasonlítás a gödöllői Grassalkovich-kastélyról készült filmekkel.

Lassabban haladók: Képpárok összehasonlítása strukturált szempontsor alapján.

Értékelés

A csoportmunka és a vitában való részvétel alapján. A vizuális összehasonlítás pontossága.

Házi feladat

Válassz ki 3 képkockát a filmből, amelyek szerinted a legjobban mutatják be a palota történetét! Indokold a választásodat 2-3 mondatban képenként!

3. ÓRATERV: Károlyi-kastély, Derekegyház

Helyszín:	Derekegyház, Csongrád-Csanád megye
Évfolyam:	7-12. évfolyam
Tantárgy:	Történelem / Hon- és népismeret / Állampolgári ismeretek / Médiaismeret
Időtartam:	45 perc

 <https://www.youtube.com/watch?v=OcLKrG9VKvw>

Tanulási célok

- A tanulók a film segítségével megértik a kastélyok pusztulásának okait
- Érzelmileg is átéli a kulturális örökség veszélyeztetettségét
- Kritikusan elemzik a film hatáskeltési eszközeit
- Felelősséget éreznek a kulturális örökség megőrzéséért

Kulcsfogalmak

Károlyi család, funkcióvesztés, pusztulás, örökségvédelem, felelősség, filmes kontraszt, érzelmi hatás, riportfilm

Szükséges eszközök és anyagok

- Projektor és hangszórók
- A derekegyházi kastélyról készült rövidfilm
- Régi és mai képek összehasonlításához (a filmből)
- Post-it lapok az érzelmek gyűjtéséhez
- Feladatlap

Az óra menete

Idő	Szakasz	Tevékenység	Módszer	Tanár	Tanuló
0-3 perc	Ráhangolódás	A tanár figyelmeztetés nélkül elindítja a film első 30 másodpercét, amely a romos kastélyt mutatja. Megállítja. Kérdés: Mit éreztek? Mit gondoltok, mi ez az épület? Mit gondoltok, mi történt vele?	Sokkhatás, érzelmi bevonás	Provokál	Reagál, gondolkodik
3-5 perc	Megfigyelési szempontok	A tanár elmondja: Most megnézzük a teljes filmet. Figyeljétek meg: 1) Hogyan építi fel a film a kontrasztot a múlt és a jelen között? 2) Milyen érzelmeket kelt bennetek? 3) Ki a felelős a kastély sorsáért?	Instruálás	Felkészít	Jegyzetel
5-17 perc	Film megtekintése	A teljes film megtekintése (kb. 12 perc). A tanulók megfigyeléseket végeznek és érzelmeiket is jegyzik.	Filmvetítés	Felügyel	Figyel, átéli

17-22 perc	Érzelmi feldolgozás	Gyors körben mindenki egy szóval elmondja, mit érzett a film végén. A tanár post-it lapokra gyűjti az érzelmeket és a táblára ragasztja. Beszélgetés: Miért keltett ilyen érzelmeket a film?	Érzelmi körjáték	Facilitál	Megoszt, reflektál
22-32 perc	Filmelemzés	A film hatáskeltési eszközeinek elemzése: Hogyan használja a film a zenét? Milyen képi kontrasztokat alkalmaz? Hogyan mutatja be az interjúalanyokat? A tanár visszajátsszik 1-2 kulcsjelenetet.	Kritikai elemzés	Elemez, kérdez	Megfigyel, érvel
32-40 perc	Megoldáskeresés	A film alapján: Mi lehetne a megoldás? Csoportos ötletelés: Mit kellene tenni a kastély megmentéséért? A tanulók a filmben látottak alapján érvelnek.	Brainstorming	Moderál	Ötletel
40-45 perc	Összegzés	Tanulságok: Hogyan változtatta meg a film a véleményeteket? Éreztek-e felelősséget? Mit tehetünk egyénileg? Házi feladat kiadása.	Reflexió	Összegez, motivál	Reflektál

Filmelemzési szempontok

- Kontraszt: Hogyan állítja szembe a film a múltat és a jelent? Milyen vizuális eszközöket használ? (régifotók vs. mai romos állapot)
- Zene és hangulat: Milyen zenét használ a film? Hogyan erősíti ez az érzelmi hatást?
- Interjúk: Kiket szólaltat meg a film? Mit mondanak? Hogyan erősíti ez a film üzenetét?
- Felelősség: Hogyan mutatja be a film a felelősség kérdését? Van-e bűnbak? Van-e reménysugár?

Kulcskérdések a filmhez

- Milyen érzelmeket keltett benned a film? Miért?
- Hogyan manipulálja a film a néző érzelmeit? (Ez negatív dolog?)
- Objektív-e a film, vagy van álláspontja?
- Kit tart felelősnek a film a kastély pusztulásáért?
- Mit tene másképp a filmes, ha pozitív üzenetet akarna közvetíteni?

Differenciálás

Tehetséges tanulók: Alternatív filmkoncepció készítése - hogyan lehetne ugyanezt a témát pozitívan bemutatni? Lassabban haladók: Érzelmek és képek párosítása strukturált feladatlapon.

Értékelés

Az érzelmi bevonódás és a kritikai elemzés mélysége. A megoldási javaslatok kreativitása.

Házi feladat

Írj egy levelet a jövőbe (2050-be) a derekegyházi kastélyról! Milyen állapotban van akkor az épület? A filmben látottak alapján írd meg egy optimista vagy pesszimista forgatókönyvet! (15-20 mondat)

4. ÓRATERV: Gerliczy-kastély, Deszk

Helyszín:	Deszk, Csongrád-Csanád megye
Évfolyam:	7-12. évfolyam
Tantárgy:	Történelem / Hon- és népismeret / Médiaismeret
Időtartam:	45 perc

 <https://www.youtube.com/watch?v=UvtDyajKP9o>

Tanulási célok

- A tanulók a film segítségével megismerik a magyar-szerb együttélés történetét a térségben
- Értelmezik a multikulturális örökség fogalmát vizuális példákon keresztül
- Kritikusan elemzik, hogyan mutatja be a film a különböző kultúrákat
- Nyitottabbá válnak más kultúrák hagyományai iránt

Kulcsfogalmak

Gerliczy család, szerb határőrök, multikulturális örökség, funkcióváltás, kórház, kulturális sokszínűség, filmes reprezentáció

Szükséges eszközök és anyagok

- Projektor és hangszórók
- A deszki kastélyról készült rövidfilm
- Deszk és környéke térképe
- Interjúrészletek szövege (a filmből kimásolva)
- Feladatlap

Az óra menete

Idő	Szakasz	Tevékenység	Módszer	Tanár	Tanuló
0-4 perc	Ráhangelődés	A tanár térképen mutatja Deszk helyét. Kérdés: Tudjátok, hogy Szeged mellett él egy jelentős szerb közösség? Ma egy filmet nézünk, amely a magyar és szerb kultúra találkozását mutatja be egy kastély történetén keresztül.	Térképelemzés, motiváció	Felkészít	Gondolkodik
4-6 perc	Megfigyelési szempontok	Feladat a filmhez: 1) Figyeld meg, hogyan mutatja be a film a szerb közösséget! 2) Milyen kultúrák találkoznak a filmben? 3) Hogyan változott a kastély funkciója?	Instruálás	Magyaráz	Jegyzetel
6-18 perc	Film megtekintése	A film megtekintése (kb. 12 perc). Különös figyelem az interjúrészletekre,	Filmvetítés	Felügyel	Figyel, jegyzetel

		ahol a helyi szerb közösség tagjai megszólalnak.			
18-25 perc	Interjúelemzés	A tanár visszajátssza a film 2-3 interjúrészletét. Elemzés: Kik szólaltat meg a film? Hogyan mutatja be őket? Mit mondanak a saját kultúrájukról? Mennyire ad teret a film a szerb szempontnak?	Interjúelemzés	Eleméz, kérdez	Megfigyel, reflektál
25-35 perc	Csoportmunka	3 csoport: 1. csoport: A magyar örökség a filmben (Gerliczy család, kastély). 2. csoport: A szerb örökség a filmben (határőrök, templom, hagyományok). 3. csoport: A két kultúra találkozása - hogyan ábrázolja a film az együttélést?	Csoportmunka	Koordinál	Együttműködik
35-42 perc	Megosztás és beszélgetés	A csoportok megosztják eredményeiket. Beszélgetés: Kiegyensúlyozott-e a film? Ad-e egyenlő teret mindkét kultúrának? Mi hiányzik a filmből?	Prezentáció, beszélgetés	Moderál	Prezentál, véleményez
42-45 perc	Összegzés	Tanulságok a multikulturális örökségről és annak filmes bemutatásáról. Házi feladat kiadása.	Reflexió	Összegez	Reflektál

Filmelemzési szempontok

- Reprezentáció: Hogyan jeleníti meg a film a különböző kultúrákat? Egyenlő arányban kapnak-e teret?
- Hangok: Kik szólalnak meg a filmben? Milyen nyelven? Hogyan mutatja be a film a kétnyelvűséget?
- Szimbólumok: Milyen kulturális szimbólumok jelennek meg? (templom, címer, hagyományok)
- Üzenet: Mi a film üzenete az együttéléstről? Pozitív, negatív vagy semleges?

Kulcskérdések a filmhez

- Hogyan mutatja be a film a szerb közösséget?
- Egyenlő teret kap-e a magyar és a szerb kultúra a filmben?
- Mit tanulhatunk a filmből az együttéléstről?
- Hogyan erősíti vagy gyengíti a film a kulturális előítéleteket?
- Te mit emelnél ki a deszki multikulturális örökségből?

Differenciálás

Tehetséges tanulók: Összehasonlítás más multikulturális témájú dokumentumfilmekkel.

Lassabban haladók: Képek és kultúrák párosítása a film alapján.

Értékelés

A csoportmunka minősége, a kulturális érzékenység megjelenése a reflexiókban.

Házi feladat

Készíts 5 kérdésből álló interjútervet, amelyet a deszki szerb közösség egy tagjának tennél fel! A kérdések a hagyományokra, a kastélyhoz való viszonyra és az együttélésre vonatkoznak!

5. ÓRATERV: Pallavicini-kastély, Sándorfalva

Helyszín:	Sándorfalva, Csongrád-Csanád megye
Évfolyam:	7-12. évfolyam
Tantárgy:	Történelem / Hon- és népismeret / Vizuális kultúra / Médiaismeret
Időtartam:	45 perc

 <https://www.youtube.com/watch?v=8jue-4CKyfg>

Tanulási célok

- A tanulók megértik a kastély és a helyi identitás kapcsolatát
- A film segítségével értelmezik az eklektikus építészeti stílust
- Kritikusan elemzik, hogyan mutatja be a film a közösség és a kastély viszonyát
- Saját településük örökségére is reflektálnak

Kulcsfogalmak

Pallavicini család, örgróf, telepítés, helyi identitás, közösségi tér, múzeum, könyvtár, eklektika, filmes közösségábrázolás

Szükséges eszközök és anyagok

- Projektor és hangszórók
- A sándorfalvi kastélyról készült rövidfilm
- Képek a filmből: kastély és közösségi események
- Nagy csomagolópapír a csoportmunkához
- Feladatlap

Az óra menete

Idő	Szakasz	Tevékenység	Módszer	Tanár	Tanuló
0-4 perc	Ráhangelődés	Kérdés: Van a ti településeteken olyan épület, amely fontos a közösség számára? Miért fontos? Ma megnézzünk egy filmet arról, hogyan kapcsolódik egy kastély egy egész település identitásához.	Beszélgetés, motiváció	Kérdez, motivál	Gondolkodik, válaszol
4-6 perc	Megfigyelési szempontok	Megfigyelési feladatok: 1) Hogyan mutatja be a film a kastély és a település kapcsolatát? 2) Milyen közösségi funkciókat látsz? 3) Hogyan jelenik meg a film lokális büszkeség?	Instruálás	Magyaráz	Jegyzetel
6-16 perc	Film megtekintése	A film megtekintése (kb. 10 perc). Figyelem a közösségi eseményekre, a helyiek megszólalásaira és a kastély mai életére.	Filmvetítés	Felügyel	Figyel, jegyzetel

16-22 perc	Filmelemzés	Közös elemzés: Hogyan ábrázolta a film a sándorfalviak és a kastély kapcsolatát? Milyen jelenetekben látjuk a közösséget? Milyen érzelmeket közvetít a film a kastélyról?	Megbeszélés	Kérdez, moderál	Elemez, válaszol
22-35 perc	Kreatív csoportmunka	4 csoport, feladat: Tervezzetek egy közösségi programot a kastélyba a film alapján! Készítsetek plakátot! (1. csoport: családi nap, 2. csoport: kulturális est, 3. csoport: iskolai program, 4. csoport: helytörténeti túra) A filmben látott ötletekből meríthettek!	Kreatív csoportmunka	Koordinál, segít	Tervez, alkot
35-42 perc	Plakátbemutató	A csoportok bemutatják plakátjaikat és programterveiket. A többiek visszajelzést adnak: Melyik program illik legjobban a filmben látott kastélyhoz?	Galéria-séta, prezentáció	Moderál	Prezentál, értékel
42-45 perc	Összegzés és reflexió	Záró kérdés: Van-e a ti településeken hasonló épület? Hogyan lehetne erősíteni a kapcsolatot a közösség és az épített örökség között? Házi feladat kiadása.	Reflexió	Összegez, kérdez	Reflektál

Filmelemzési szempontok

- Közösségábrázolás: Hogyan jeleníti meg a film a helyi közösséget? Kik szerepelnek? Mit csinálnak?
- Identitás: Hogyan kapcsolja össze a film a kastélyt és a település identitását? Milyen szimbólumokat használ?
- Funkció: Hogyan mutatja be a film a múzeum és könyvtár működését? Milyen programokat látunk?
- Érzelem: Milyen érzelmeket közvetít a film? (büszkeség, nosztalgia, remény)

Kulcskérdések a filmhez

- Hogyan kapcsolja össze a film a kastélyt és Sándorfalva identitását?
- Milyen szerepet tölt be a kastély a mai közösség életében a film szerint?
- Hogyan befolyásolja a film a néző véleményét a közösségi hasznosításról?
- Mit tanulhat a ti településetek Sándorfalva példájából?
- Te milyen filmet készítenél a saját településed örökségéről?

Differenciálás

Tehetséges tanulók: Összehasonlító elemzés - hogyan mutatják be más filmek a közösség és az örökség kapcsolatát? Lassabban haladók: Egyszerűsített plakáttervezés sablon alapján.

Értékelés

A kreatív csoportmunka és a plakát minősége. A film és a saját ötletek összekapcsolása.

Házi feladat

Készíts 1 perces videótervet (storyboard) a saját településed egy fontos épületéről! Rajzolj 4-6 képkockát, és írd mellé, mit mondana a narrátor! Inspirálódj a sándorfalvi filmből!

II. RÉSZ
FELADATSOROK

1. FELADATSOR: Hajósi érseki kastély - Filmfeldolgozás

Összpontszám: 20 pont

1. feladat: Megfigyelés a film alapján

Típus: Feleletválasztós (a film megtekintése után) | Pontszám: 4 pont

- a) A film szerint ki építtette a kastélyt? A) Grassalkovich Antal B) Patachich Gábor C) Batthyány József D) Haynald Lajos
- b) Milyen felvételt használ a film az épület bemutatására? A) Csak archív fotókat B) Drónfelvételeket és archív képeket C) Csak belső felvételeket D) Animációt
- c) Mi lett a kastély funkciója a 20. században a film szerint? A) Szálloda B) Gyermekotthon C) Iskola D) Kórház
- d) A film milyen hangulatú zenét használ a felújított kastély bemutatásakor? A) Szomorú B) Drámai C) Optimista, felemelő D) Ijesztő

[Megoldás: a) B, b) B, c) B, d) C]

2. feladat: Vizuális elemzés

Típus: Képleírás | Pontszám: 6 pont

A film alapján válaszolj a kérdésekre!

- a) Írj le 3 építészeti elemet, amelyet a film kiemel a kastély homlokzatán!
- b) Hogyan mutatja be a film a kastély parkját?
- c) Milyen belső tereket látunk a filmben?

3. feladat: Narratíva-elemzés

Típus: Kifejtős | Pontszám: 6 pont

Elemezd a film narratíváját!

- a) Hogyan építi fel a film a kastély történetét? (kezdet-közép-vég)
- b) Van-e a filmnek főszereplője? Ha igen, ki/mi az?

c) Mi a film fő üzenete szerinted?

4. feladat: Kreatív feladat

Típus: Forgatókönyv-részlet | Pontszám: 4 pont

Írj egy 30 másodperces jelenetet a hajósi kastélyról! Írd le, mit látunk (KÉP) és mit hallunk (HANG/NARRÁCIÓ)!

KÉP: _____ HANG/NARRÁCIÓ: _____

2. FELADATSOR: Grassalkovich-palota, Baja - Filmfeldolgozás

Összpontszám: 20 pont

1. feladat: Film-idővonal

Típus: Sorrendbe állítás a film alapján | Pontszám: 4 pont

A filmben látott sorrendben számozd meg az eseményeket!

___ A palota mai városháza funkciójának bemutatása

___ A Grassalkovich család történetének ismertetése

___ A millenniumi átépítés képei

___ A tűzvész és a család kihalása

2. feladat: Vizuális összehasonlítás

Típus: Táblázat kitöltése a film képei alapján | Pontszám: 6 pont

A filmben látott képek alapján töltsd ki a táblázatot!

[Táblázat: Szempont | Eredeti barokk (a régi képeken) | Mai neoreneszánsz]

- Homlokzat díszítése
- Ablakok formája
- Összhatás

3. feladat: Filmnyelvi elemzés

Típus: Kifejtős | Pontszám: 6 pont

a) Milyen vizuális eszközökkel mutatja be a film az épület átalakulását? (pl. átúsztatás, előtte-utána képek)

b) Hogyan viszonyul a film a funkcióváltáshoz? Pozitívan vagy negatívan mutatja be?

c) Milyen zenét használ a film? Hogyan erősíti ez az üzenetet?

4. feladat: Kritikai feladat

Típus: Véleményalkotás | Pontszám: 4 pont

Válaszolj 5-6 mondatban!

Szerinted objektív-e a film? Van-e olyan fontos információ, ami kimaradt? Mit tennél másképp, ha te készítenéd a filmet?

3. FELADATSOR: Károlyi-kastély, Derekegyház - Filmfeldolgozás

Összpontszám: 20 pont

1. feladat: Érzelmi térkép

Típus: Kreatív feladat | Pontszám: 5 pont

A film megtekintése közben figyelj az érzelmeidet! Töltsd ki a táblázatot!

[Táblázat: A film szakasza | Mit láttam | Mit éreztem]

- A kastély régi képei
- A mai romos állapot
- Az interjúk
- A film vége

2. feladat: Kontraszt-elemzés

Típus: Kifejtős | Pontszám: 5 pont

A film erősen épít a múlt és jelen kontrasztjára. Elemezd ezt!

- a) Milyen képeket mutat a film a kastély fénykoráról?
- b) Milyen képeket mutat a mai állapotról?
- c) Milyen hatást ér el ezzel a kontraszttal?

3. feladat: Hang és zene elemzése

Típus: Megfigyelés | Pontszám: 4 pont

- a) Milyen zenét használ a film a romos képeknél?
- b) Van-e a filmben csend? Mikor és miért?
- c) Hogyan erősíti a hang az érzelmi hatást?

4. feladat: Alternatív forgatókönyv

Típus: Kreatív írás | Pontszám: 6 pont

Képzeld el, hogy 10 év múlva felújítják a kastélyt! Írj egy 1 perces filmrészlet forgatókönyvét erről a jövőképről! Mit látnánk, mit hallanánk?

4. FELADATSOR: Gerliczy-kastély, Deszk - Filmfeldolgozás

Összpontszám: 20 pont

1. feladat: Kultúrák a filmben

Típus: Táblázat | Pontszám: 6 pont

A film alapján gyűjtsd össze, hogyan jelenik meg a magyar és a szerb kultúra!

[Táblázat: Szempont | Magyar kultúra a filmben | Szerb kultúra a filmben]

- Épületek, helyszínek
- Megszólaló személyek
- Hagyományok, szimbólumok

2. feladat: Interjú-elemzés

Típus: Kifejtős | Pontszám: 5 pont

A filmben megszólaló interjúalanyok alapján válaszolj!

- a) Kiket szólaltat meg a film?
- b) Mit mondanak a kastélyról és a településről?
- c) Kapnak-e egyenlő teret a különböző kultúrák képviselői?

3. feladat: Reprezentáció-vizsgálat

Típus: Kritikai elemzés | Pontszám: 5 pont

Vizsgáld meg, hogyan ábrázolja a film a multikulturális örökséget!

- a) Kiegyensúlyozott-e a film kulturális szempontból?
- b) Van-e bármilyen elfogultság a filmben?
- c) Mit tenne másképp a rendező, ha még kiegyensúlyozottabb filmet akarna?

4. feladat: Interjú-tervezés

Típus: Kreatív feladat | Pontszám: 4 pont

A film alapján tervezz egy interjút! Írj 4 kérdést, amelyet a deszki szerb közösség egy idős tagjának tennél fel a kastélyról és a település történetéről!

5. FELADATSOR: Pallavicini-kastély, Sándorfalva - Filmfeldolgozás

Összpontszám: 20 pont

1. feladat: Közösség a filmben

Típus: Megfigyelés | Pontszám: 5 pont

A film alapján válaszolj!

- a) Milyen közösségi eseményeket mutat a film a kastélyban?
- b) Hogyan jeleníti meg a film a helyiek és a kastély kapcsolatát?
- c) Milyen érzelmeket közvetít a film a kastélyról?

2. feladat: Identitás és szimbólumok

Típus: Elemzés | Pontszám: 5 pont

A film több szimbólumot használ a helyi identitás bemutatására. Azonosítsd ezeket!

- a) Milyen vizuális szimbólumok jelennek meg a filmben? (címer, épületek, tárgyak)
- b) Hogyan kapcsolja össze a film a kastélyt és a település nevét?
- c) Mit üzen a film a helyi identitásról?

3. feladat: Funkció-bemutató

Típus: Kifejtős | Pontszám: 4 pont

A film bemutatja a kastély mai funkcióit. Elemezd ezt!

- a) Hogyan mutatja be a film a múzeum funkciót?
- b) Hogyan jelenik meg a könyvtár?
- c) Milyen üzenete van a közösségi hasznosításnak a filmben?

4. feladat: Saját film tervezése

Típus: Kreatív feladat | Pontszám: 6 pont

A sándorfalvi film mintájára tervezz egy rövid filmet a saját településed egy fontos épületéről!
Töltsd ki a tervezőlapot!

Az épület neve: _____ Miért fontos a közösségnek? _____ 3 jelenet, amit
bemutatnék: 1. _____ 2. _____ 3. _____ Milyen zenét használnék?
_____ Mi lenne a film üzenete? _____